

Sygn. akt: III U 77/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 sierpnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 sierpnia 2014r. w O.

sprawy z odwołania A. C. (1) i P. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania A. C. (1) i P. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 18.12.2013r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.12. 2013r. r. Oddział ZUS w P.Inspektorat w O.stwierdził, że A. C. (1)jako osoba współpracująca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej z P. C., prowadzącym działalność gospodarczą nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od 10.06.2013r.

W odwołaniu od w/w decyzji A. C. (1) i P. C. wnieśli o zmianę decyzji i orzeczenie, że A. C. (1) jako osoba współpracująca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej z P. C. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz chorobowemu od 10.06.2013r.

W uzasadnieniu odwołujący podnieśli, iż wydając zaskarżoną decyzję ZUS:

1. nieprawidłowo ustalił stan faktyczny istniejący w niniejszej sprawie:
  - a) nie dokonując wszechstronnej analizy faktów ustalonych w trakcie kontroli, w szczególności w kontekście zbadania wpływu działań podejmowanych przez powódkę na działalność powoda,
  - b) wyciągając nieprawidłowe wnioski z ustalonych faktów,

c) poprzez bezkrytyczne oparcie się na nieprawidłowo sporządzonym dowodzie jakim jest protokół kontroli z dnia 12.11.2013r., w którym zawarta była dokonana przez inspektora kontroli niedopuszczalna ocena kontrolowanych działań podejmowanych przez powódkę w kontekście jej współpracy z powodem prowadzącym działalność gospodarczą, tj. w istocie stwierdzenie że działania powódki nie stanowią współpracy o której jest mowa w art. 8 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, gdy inspektor kontroli nie może arbitralnie takich stwierdzeń dokonywać,

2. dokonał naruszenia prawa materialnego, tj.:

a) art. 2a ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez niezastosowanie tych przepisów w niniejszej sprawie, tj. nierówne traktowanie ubezpieczonej powódki ze względu na jej stan cywilny i rodzinny,

b) art. 6 ust. 1 pkt. 5, art. 8 ust. 11, art. 13 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez ich niewłaściwą wykładnię i niewłaściwe zastosowanie poprzez uznanie, że przepisy te nie dotyczą czynności podejmowanych przez powódkę A. C. (1) w ramach współpracy z powodem P. C.,

c) art. 8 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez:

- dokonanie błędnej i niedopuszczalnej interpretacji pojęcia „współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej”, powołując się na przesłanki nie wymienione w tym przepisie,
- dokonanie błędnej i niedopuszczalnej interpretacji pojęcia „współpracy przy prowadzeniu działalności gospodarczej” powołując się na nie mające znaczenia zasady prawnej i wydane w innym kontekście faktycznym orzeczenie Sądu Najwyższego,
- dokonanie oceny działań powódki A. C. (1) polegającej na ustaleniu, że jej zamiarem nie było faktyczne wykonywanie współpracy z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność tj. mężem P. C. w celu poprawienia sytuacji finansowej firmy, a wykorzystanie świadczeń z ubezpieczenia, gdy taki wniosek nie wynikał z przedstawionego stanu faktycznego sprawy i z oceny tego stanu dokonanej z uwzględnieniem logiki i doświadczenia życiowego,

d) art. 36 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie,

e) art. 38 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie, i uznanie że istnieje spór dotyczący obowiązku ubezpieczeń społecznych, w sytuacji gdy spór ten w niniejszej sprawie nie istniał ponieważ powód sam dobrowolnie zgłosił osobę współpracującą do ubezpieczenia społecznego,

f) art. 68 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie, tj. dokonywanie działań i czynności które nie mieszczą się w zakresie tego przepisu,

g) art. 68 ust. 1 pkt. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie, uznając że ZUS może przeprowadzać kontrolę spełnionego obowiązku który wynika z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,

h) art. 83 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w niniejszej sprawie, w sytuacji gdy nie pojawił się stan faktyczny w którym przepis ten mógłby być zastosowany, bo osoba współpracująca została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego zgodnie z obowiązkiem wynikającym z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,

i) art. 86 ust. 2 pkt. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w niniejszej sprawie, tj. uznanie że kontrola zgłaszania do ubezpieczeń społecznych może dotyczyć również kontroli obowiązku zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego spełnionego zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych, a więc dokonanie kontroli która nie mieści się w zakresie tego przepisu.

W uzasadnieniu podnieśli, iż w zaskarżonej decyzji ZUS rozstrzygnął sprawę, która nie znajdowała się w jego kompetencji i co do której ZUS nie jest właściwy, bowiem ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych nie przewiduje wydawania decyzji przez ZUS w sprawach będących przedmiotem zaskarżonej decyzji.

Wskazali, że A. C. (1) jako osoba współpracująca z powodem P. C., podlegała zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, został co do A. C. (1) spełniony. Ponadto było to zgłoszenie dobrowolne i zarówno powód, jak i powódka nie zgłaszali w tej kwestii żadnych zastrzeżeń, czy też nie weszli w spór z ZUS co do obowiązku zgłoszenia powódki do ubezpieczeń społecznych. W tej sytuacji zdaniem odwołujących nie mógł znaleźć zastosowania art. 38 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zgodnie z którym, w razie sporu dotyczącego obowiązku ubezpieczeń społecznych, ZUS wydaje decyzję osobie zainteresowanej oraz płatnikowi składek, ponieważ nie powstał spór, bo zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych dotyczące powódki zostało dokonane dobrowolnie, zgodnie z literalnym brzmieniem przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Odwołujący wskazali ponadto, że w zaskarżonej decyzji ZUS wypowiedział się co do kwestii, która zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach społecznych, nie należy do zakresu działania ZUS. W przepisie tym nie ma bowiem mowy o tym, że w kompetencji ZUS należy stwierdzanie o niepodleganiu obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu. Nadto zdaniem dowołujących ZUS nie dokonał jakiegokolwiek analizy faktów ustalonych w

trakcie kontroli, w szczególności w kontekście zbadania wpływu działań podejmowanych przez A. C. (1) na działalność P. C.. Zaskarżoną decyzją ZUS szykanuje też A. C. (1) ze względu na jej stan cywilny i rodzinny, w sposób rażący naruszając przepisy art. 2a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ponieważ fakt bycia żoną powoda P. C. przez A. C. (1), stanowił w istocie podstawę do uznania przez organ rentowy, że jej zamiarem było wykorzystanie świadczeń z ubezpieczenia bez zamiaru wykonywania współpracy z mężem, tj. powodem P.

C..

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Wskazał, iż wątpliwości w sprawie powstały na tle zgłoszenia A. C. (1) jako osoby współpracującej przez płatnika (...) Usługi Budowlane (...), z maksymalną podstawą wymiaru składek, w okresie od 10.06.2013r. z datą dokonania zgłoszenia w dniu 13.06.2013r. i wystąpieniu po 3 miesiącach przez A. C. (1) z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego z powodu niezdolności do pracy od

18.09.2013r. ZUS wskazał, iż w toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że P. C. od 23.05.2011r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą i w ramach

tej działalności wykonuje na rzecz podmiotów gospodarczych i osób fizycznych roboty

budowlane wykończeniowe związane z wylewaniem posadzek betonowych. Klientów na swoje usługi najczęściej płatnik składek pozyskiwał i pozyskuje

poprzez bezpośredni kontakt, zajeżdżając na budowy i oferując swoje usługi, bądź

zamieszczając ogłoszenia w gazetach lokalnych lub na portalach internetowych albo

pozostawia wizytówki w sklepach związanych z branżą budowlaną w obrębie sąsiednich powiatów, a ponadto w W. i okolicach. ZUS wskazał, iż A. C. (1) współdziała przy działalności od 10.06.2013r. do 17.09.2013r. a od 18.09.2013r.

przeszła na zwolnienie lekarskie z powodu choroby, która przypada na okres ciąży. W trakcie kontroli ustalono, że efektywne współdziałanie A. C. (1), jako osoby współpracującej z osobą prowadzącą działalność gospodarczą polegało

na: rozwiezieniu po sklepach przez 4 do 5 dni na początku lipca 2013r. około 4000 wizytówek, sprawdzaniu poczty mailowej również w obecności P. C., zużywając na powyższą czynność od 5 min do 1 godziny, towarzyszeniu P. C. w

dniu 13.08.2013r. w czynnościach związanych z odbiorem przez majstra budowy wykonanych przez niego prac na budowie (1 raz), zamieszczaniu ogłoszeń na portalach internetowych, przygotowaniu pod nadzorem płatnika składek

oferty dla (...) firmy (...) przez 1 godzinę oraz dla 3 innych firm, których nazw płatnik nie pamiętał, uzupełnieniu wpisów do kart wydania pracownikom odzieży roboczej w sierpniu 2013r., zawiezieniu do księgowej dokumentów firmy

(jeden raz w miesiącu), wystawieniu 8 faktur VAT w okresie od 11.07.2013r. do 31.08.2013r. w tym 2 faktur VAT związanych z gospodarstwem rolnym na sprzedaż mieszania zbożowej, które nie mają związku z prowadzoną przez

płatnika składek pozarolniczą działalnością gospodarczą.

W ocenie ZUS, w świetle art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13

października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych czynności wykonywane przez A. C. (1) nie spełniają charakteru współpracy przy prowadzeniu działalności i nie mogą stanowić tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi.

Zebrane w trakcie kontroli informacje i dowody zdaniem Zakładu (...)

(...) prowadzą do wniosku, że umowne podjęcie współpracy przez A. C. (1) było czynnością pozorną w celu dostosowania sytuacji życiowej do przepisów ustawy, aby uzyskać prawo do świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych, a zatem na podstawie art. 58 §1 kc umowa taka jest nieważna. Nadto podejmowane przez A. C. (1) czynności miały charakter sporadyczny i spowodowały znikomy wpływ na dochody uzyskiwane z tej działalności. ZUS zwrócił również uwagę na fakt, iż P. C. ustalił A. C. (1), zgłaszając ją do

ubezpieczeń od 10.06.2013r., podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w

maksymalnej wysokości a po trzech miesiącach, A. C. (1) stała się niezdolna do pracy i wystąpiła do ZUS z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego. Mając na uwadze całokształt ustalonych okoliczności faktycznych I/ZUS stwierdził, że w przedmiotowym przypadku nie zostały spełnione cechy współpracy przy prowadzeniu

działalności gospodarczej. Zgłoszenie A. C. (1) do ubezpieczeń społecznych przez męża P. C. nie może więc wywrzeć skutków prawnych w zakresie objęcia odwołującej ubezpieczeniem społecznym w oparciu o przepisy art. 8 ust. 11 oraz art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 13 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i dlatego decyzją z dnia 18.12.2013r. stwierdzono, że A. C. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność u płatnika składek P. C. od dnia 10.06.2013r. do nadal.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była ocena, czy A. C. (1) w okresie od 10.06.2013r. była osobą współpracującą z mężem, P. C., przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej i z tego tytułu podlegała ubezpieczeniom społecznym.

Zaskarżona decyzja zapadła po przeprowadzeniu przez ZUS postępowania kontrolnego, którego przedmiotem była kwestia podlegania ubezpieczeniom społecznym przez A. C. (1), zgłoszoną do ubezpieczeń jako osoba współpracująca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej u męża P. C..

Ponieważ odwołujący podnosili, iż ZUS przeprowadzając kontrolę, naruszył przepis art. 86 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, należało w pierwszej kolejności odnieść się do tego zarzutu. Odwołujący przedstawili w odwołaniu koncepcję, że skoro A. C. (1) została zgłoszona do ubezpieczeń jako osoba współpracująca, ZUS nie może kontrolować zgłoszenia jej do ubezpieczenia, ponieważ między osobą zgłaszającą (płatnikiem) a osobą zgłaszaną nie było sporu.

Sąd Okręgowy nie podziela tego stanowiska odwołujących.

Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych inspektorzy kontroli Zakładu przeprowadzają kontrolę wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych przez płatników składek. Zgodnie zaś z art. 86 ust. 2 pkt 1 kontrola może obejmować w szczególności zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych.

Przepis art. 83 ust. 1 pkt 1 w/w stanowi natomiast, że ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności zgłaszania do ubezpieczeń społecznych.

Wprawdzie przepis art. 38. 1 tej ustawy stanowi, że w razie sporu dotyczącego obowiązku ubezpieczeń społecznych Zakład wydaje decyzję osobie zainteresowanej oraz płatnikowi składek, lecz nie można tego przepisu tłumaczyć w ten sposób, iż ZUS może wydać decyzję tylko wówczas, jeśli istnieje spór między płatnikiem a ubezpieczonym a takie rozumowania przedstawili odwołujący. Gdyby przyjąć tę koncepcję należałoby uznać, iż ZUS w ogóle nie może zajmować się kwestią, czy dana osoba została prawidłowo zgłoszona do ubezpieczeń, przy czym dotyczyłoby to nie

tylko osób zgłoszonych jako osoba współpracująca, lecz także np. zgłoszonych jako pracownik. Koncepcji takiej przeczy szerokie orzecznictwo sądowe dotyczące objęcia ubezpieczeniem osób współpracujących czy pracowników, dotyczące spraw, w których dana osoba została zgłoszona do ubezpieczeń a organ rentowy zakwestionował to zgłoszenie.

Podnieść trzeba, że zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych m.in. pracowników i osób współpracujących należy do płatnika składek.

Zauważyć należy, iż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23.02.2005r. (IIIUK 200/04, OSNP 2005/18/292) wskazał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do zbadania ważności umowy o pracę w celu stwierdzenia objęcia ubezpieczeniem społecznym pracowników (art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Wyrok ten został wydany w sprawie, w której osoba została zgłoszona do ubezpieczeń jako pracownik, lecz odpowiednio należy go odnieść do osób zgłoszonych do ubezpieczenia jako osoby współpracujące. Kwestia podlegania ubezpieczeniom osób zgłoszonych do ubezpieczeń jako osoby współpracujące gdy nie było sporu między płatnikiem a ubezpieczonym a ubezpieczenie kwestionował ZUS) była przedmiotem badania również Sądów Apelacyjnych. Tytułem przykładu można wskazać (dostępny na portalu orzeczeń) wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zapadły w dniu 15.01.2014r. w sprawie IIIAUa 763/13, gdzie żona prowadzącego działalność było zgłoszona do ubezpieczeń jako osoba współpracująca a ZUS wydał decyzję stwierdzającą, iż nie podlega ona takiemu ubezpieczeniu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Ostrołęce uznał, iż ZUS co do zasady może kwestionować prawidłowość zgłoszenia danej osoby do ubezpieczeń.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów odwołujących wskazać należy, że zdaniem Sądu Okręgowego w okolicznościach niniejszej sprawy nie ma podstaw do objęcia A. C. (1) ubezpieczeniami jako osoby współpracującej.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.

Zgodnie zaś z art. 8 ust. 2 jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób traktowany jako osoba współpracująca.

Przepis art. 8 ust. 11 w/w ustawy wskazuje natomiast, iż za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność uważa się małżonka, jeżeli pozostaje z nim we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracuje przy prowadzeniu tej działalności.

W ocenie Sądu odwołanie nie jest zasadne a A. C. (1) nie podlega ubezpieczeniom jako osoba współpracująca z mężem przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Poza sporem jest, iż P. C. prowadzi działalność jako osoba fizyczna a w ramach tej działalności wykonuje na rzecz podmiotów gospodarczych i osób fizycznych roboty budowlane wykończeniowe związane z wylewaniem posadzek betonowych. W sprawie poza sporem jest też, że P. C. i A. C. (1) są małżeństwem i prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Poza sporem jest też, że A. C. (1) od dnia 10.06.2013r. była zgłoszona do ZUS jako osoba współpracująca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej jej męża z maksymalną podstawą wymiaru składek a od dnia 18.09.2013r. stała się niezdolna do pracy w związku z ciążą i wystąpiła z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego. Z zeznań stron wynika nadto, iż od 18.09.2013r. A. C. (1) faktycznie nie pomaga już mężowi w prowadzeniu działalności gospodarczej, gdyż po urodzeniu dziecka korzystała z urlopu macierzyńskiego a obecnie korzysta z urlopu wychowawczego.

Sytuację prawną A. C. (1) jako osoby współpracującej należy oceniać na gruncie art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 8 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Podkreślić należy, że orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje, iż za współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej, powodującą obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych uznać należy taką pomoc udzieloną przedsiębiorcy przez jego małżonka, która ma charakter stały i bez której stanowiące majątek wspólny małżonków

dochody z tej działalności nie osiągałyby takiego pułapu, jaki zapewnia ich współdziałanie przy tym przedsięwzięciu. Ocena, czy w konkretnej sytuacji pomoc świadczona przez małżonka może być uznawana za współpracę w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, stanowiącą w myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 tej ustawy podstawę do objęcia tej osoby obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym i rentowymi, wymaga uprzednich ustaleń faktycznych co do charakteru i rodzaju tych czynności (wyrok SN z 20.05.2008r., II UK 286/07, OSNP 2009/17-18/241).

W uzasadnieniu tego wyroku SN podkreślił, że jedynie okazjonalna pomoc, jaką świadczy osobie prowadzącej działalność gospodarczą w tej działalności jego małżonek, prowadzący z nim wspólne gospodarstwo domowe, stanowi konsekwencję obowiązku małżonków do wzajemnej pomocy oraz współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli. Współpracą jest zaś stała, systematyczna pomoc przy prowadzeniu działalności.

Takie same stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30.09.2013r. (III AUa 2274/12, LEX nr 1416382) stwierdzając, iż cechą konstytutywną pojęcia współpraca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 11 u.s.u.s. jest istotny dla działalności gospodarczej ciężar gatunkowy działań współpracownika, które to działania nie mogą mieć charakteru wtórnego. Przedmiotowe działania muszą jednocześnie pozostawać w bezpośrednim związku z przedmiotem podjętej działalności oraz muszą charakteryzować się pewną systematycznością, stabilnością i zorganizowaniem, nadto muszą obejmować znaczący czas i częstotliwość.

Sąd Okręgowy podziela stanowiska zawarte w w/w wyrokach.

Odwołujący w niniejszym postępowaniu wywodzili, iż zostały spełnione przesłanki do objęcia A. C. (1) ubezpieczeniem jako osoby współpracującej.

Organ rentowy wywodził zaś, że czynności podejmowane przez A. C. (1) jako osoby współpracującej nie były stałe, systematyczne, a ich rozmiar nie pozwala na uznanie, iż spełniała warunki do uznania jej za osobę współpracującą. Nadto wywodził, że zgłoszenie jej do ubezpieczenia było niezasadne, gdyż A. C. (1) nie podejmowała żadnych czynności i w związku z tym oświadczenia stron o podjęciu współpracy miały charakter pozorny.

Zauważyć w tym miejscu należy, iż w/w stanowisko ZUS zawiera sprzeczną argumentację, gdyż nie można jednocześnie twierdzić, że oświadczenia o współpracy (a więc ustna umowa o współpracy) jest czynnością pozorną oraz jednocześnie twierdzić, że czynności faktycznie były podejmowane przez A. C. (a więc nie było pozorności), lecz ich rozmiar nie pozwala na uznanie ich za współpracę.

Oceniając pod kątem przedstawionych wyżej przesłanek zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy, Sąd Okręgowy uznał, że pozwala on na przyjęcie, iż A. C. (1) faktycznie podejmowała czynności w ramach działalności męża, lecz w sprawie nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 8 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a tym samym A. C. (1) nie spełnia warunków do objęcia ubezpieczeniem jako osoby współpracującej przy prowadzeniu działalności gospodarczej męża.

Dokonując takiej oceny Sąd miał na uwadze rodzaj czynności wykonywanych przez A. C. (1), sposób ich wykonywania oraz częstotliwość.

Przepis art. 8 ust. 11 u.s.u.s. wymaga, aby czynności współpracy były wykonywane stale i systematycznie a ich rodzaj był znaczący dla prowadzonej działalności i przyczyniał się do zwiększania dochodów z tej działalności.

A. C. (1) nie była przesłuchiwana w ZUS, złożyła tam natomiast pisemne oświadczenie (k. 147akt kontroli). Wskazała w oświadczeniu, iż była odpowiedzialna za reklamę firmy męża i w związku z tym wykonywała czynności: rozwojenie firmowych wizytówek po sklepach, zamieszczanie ogłoszeń na portalach internetowych (...), (...). Była też odpowiedzialna za wykonywanie prac biurowych jak: obsługa poczty elektronicznej, obsługa bankowego konta firmowego, analizę ofert ze stron internetowych i poszukiwanie nowych klientów, redagowanie ofert firmy i dostarczanie jej do potencjalnych klientów, dostarczanie korespondencji, sporządzenie karty odzieży dla

pracowników, dostarczanie dokumentów do księgowej, pośrednictwo między pracownikami a księgową, wystawianie faktur VAT. Nadto wskazała, iż zapoznała się ze strukturą pracy na budowie i poznała etapy protokołowania i odbioru prac przez inwestorów.

Przesłuchana przed Sądem A. C. (1) w swoich zeznaniach również wskazywała na wykonywanie w/w czynności.

Taki sam zakres czynności A. C. (1) wskazywał także odwołujący P. C., zarówno przesłuchiwany w ZUS jak i przed Sądem.

Zeznania stron dostarczyły również danych dotyczących częstotliwości wykonywanych przez A. C. (1) czynności.

Z tych zeznań wynika, iż codzienne czynności A. C. (1) sprowadzały się tylko do sprawdzania poczty e-mailową oraz konta bankowego. Odwołująca zeznała, że nie pamięta, aby dokonywała płatności przez internet. Pozostałe czynności były przez nią wykonywane znacznie rzadziej - albo tylko przez kilka dni w całym okresie od 10.06.2013r. do 17.09.2013r., albo były to czynności jednorazowe. A. C. (1) zeznała przed Sądem, iż na stronie internetowej (...) ogłoszenia dawała raz na tydzień a na stronie (...) raz w miesiącu. Odnosząc się do kwestii roznoszenia ulotek reklamowych firmy jej męża zeznała, iż ulotki w rozwoziła przez kilka dni – 4 lub 5 dni. Z zeznań odwołującej wynika też, że wskazywane przez nią w pisemnym oświadczeniu w ZUS czynności polegające na zapoznaniu się ze strukturą pracy na budowie i poznanie etapów protokołowania i odbioru prac przez inwestorów sprowadzało się do tego, że w okresie od czerwca do września jeden raz była w terenie na budowie, w G. M.. Odwołująca zeznała też, że kontaktowała się z księgową, która prowadzi księgowość firmy w ten sposób, iż 1-2 razy w miesiącu zanosila jej dokumenty do księgowania a nadto kontaktowała się z nią, gdy pracownik chciał, aby wystawić mu zaświadczenie o zatrudnieniu. Odwołująca wskazywała też, że sporządziła karty odzieży dla pracowników oraz wystawiła 8 faktur VAT .

Powyższe zeznania należy uzupełnić o informacje wynikające z zeznana P. C., składane w ZUS a potwierdzone przed Sądem. Wynika z nich, że A. C. (1) – wbrew jej twierdzeniom – nie przygotowywała ofert, gdyż nie miała do tego stosownej wiedzy. P. C. zeznał, że to on przygotowywał oferty a żona sporządziła pod jego nadzorem tylko jedną ofertę - dla (...) firmy (...), co zajęło jej 1 godzinę. Z zeznań P. C. wynika nadto, iż czynność w postaci uzupełnienia ewidencji odzieży była wykonana przez jego żonę jednorazowo dla wszystkich pracowników. Odwołujący nadto zeznał w ZUS, że jego żona tylko jeden raz uczestniczyła w odbiorze budowy, przyznał też, że nie jest wpisana w protokole odbioru.

W ocenie Sądu wyżej przedstawiony zakres czynności A. C. (1) świadczy o tym, iż jej czynności nie spełniały warunków do uznania ich za stałe i systematyczne.

Z zeznań stron wynika, że czynności sprawdzenia poczty e-mail i sprawdzenia konta bankowego zajmowały A. C. (1) tylko kilka minut, zaś P. C. nie potrafił przypomnieć sobie, aby odwołująca faktycznie dokonywała przelewów za pośrednictwem konta internetowego. Z zeznań stron wynika nadto, iż czynności dokonywania ogłoszeń na portalach internetowych odwołująca wykonywała raz w tygodniu (Moja O.”) lub raz w miesiącu ((...)). Umieszczenie takiego ogłoszenia również nie zajmuje dużo czasu, jest to kwestia kilku lub co najwyżej kilkunastu minut. Z zeznań stron wynika też, że A. C. (1) tylko raz była na budowie, nie mogła też sama sporządzać ofert, ponieważ nie miała do tego stosownych umiejętności i wiedzy. Odnosząc się do czynności dotyczących współpracy odwołującej z księgową wskazać trzeba, że sprowadzały się one do zanoszenia dokumentów tylko 2 razy w miesiącu. Odwołująca wystawiała wprawdzie faktury VAT, lecz było ich tylko 6, co w sposób oczywisty decyduje o ilości czasu poświęconego na ich sporządzenie. Pozostałe 2 faktury dotyczyły gospodarstwa rolnego, prowadzonego przez P. C., a nie działalności gospodarczej.

Nie można też powiedzieć, aby czynność w postaci uzupełnienia ewidencji odzieży pracowników zatrudnionych w firmie odwołującego była czynnością systematyczną. Z zeznań stron wynika bowiem, że była to czynność jednorazowa, gdyż odwołująca musiała założyć karty odzieży i wypełnić je w całości. Dokumenty te nie są obszerne. Odwołujący złożyli do akt sprawy przedmiotowe karty indywidualnego wyposażenia pracownika w środki ochrony indywidualnej (k. 36-37a.s.). Jest to łącznie 7 kartek, z których każda zawiera po 10 pozycji.

A. C. (1) wywodziła, że wystawiała pracownikom męża zaświadczenia dotyczące zatrudnienia. Zauważyć jednak należy, iż odwołująca w spornym okresie wystawiła tylko jedno zaświadczenie. Jest ono datowane na 20.06.2013r. i zostało wystawione P. S.. P. C. wskazywał, iż w spornym okresie zatrudniał 4 pracowników faktycznie wykonujących czynności i jednego pracownika – kobietę, która przebywała na zwolnieniu lekarskim. Odwołujący złożyli kserokopie wybranych przez siebie dokumentów z akt osobowych pracowników i znajduje się w nich tylko jedno w/w zaświadczenie, które mogłoby być wystawione przez odwołującą. Wprawdzie również w aktach osobowych M. S. znajduje się zaświadczenie o zatrudnieniu, lecz jest ono datowane na 26.09.2013r., nie mogło być więc wystawione przez odwołującą, gdyż wówczas już przebywała na zwolnieniu lekarskim.

W toku postępowania Sąd na okoliczność rodzaju czynności wykonywanych przez A. C. (1) przesłuchał w charakterze świadka E. C., tj. matkę P. C.. E. C. była przesłuchiwana przez inspektora ZUS oraz następnie przed Sądem. Świadek zeznała, że A. C. (1) prawie codziennie była nieobecna w domu w godzinach 9-18, bowiem pomagała mężowi, a podczas jej nieobecności świadek opiekowała się synem stron. Świadek zeznała też, że odwołująca raz w tygodniu jeździła z P. C. na budowy. Sąd nie dał wiary zeznaniom w/w świadka co do częstotliwości czynności wykonywanych przez A. C. (1), bowiem zeznania te są sprzeczne z zeznaniami samej A. C. (1) i P. C.. Nadto zauważyć trzeba, że świadek nie potrafiła powiedzieć, co konkretnie robiła A. C. (1), gdy wychodziła z domu.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że wprawdzie A. C. (1) pomagała mężowi w działalności gospodarczej, lecz jej czynności (poza sprawdzaniem poczty e-mail i stanu konta) nie były wykonywane stale i systematycznie, zaś czynności sprawdzania poczty i stanu konta nie zajmowały odwołującej znaczącej ilości czasu. Nadto odwołujący nie wykazali, aby czynności wykonywane przez odwołującą przyczyniły się do zwiększenia przychodów z działalności gospodarczej P. C..

Na ostatniej rozprawie pełnomocnik odwołujących wnosił o odroczenie rozprawy i określenie terminu na złożenie wniosków dowodowych celem wykazania, że dzięki współpracy z A. C. (1) jej mąż był odciążony i pomagał wujkowi w jego działalności i dzięki temu rozszerzył działalność o prowadzenie busem usług transportowych oraz powiększył dochody.

Sąd na podstawie art. 217 § 3 kpc oddalił ten wniosek uznając, iż fakt rozszerzenia przez odwołującego działalności gospodarczej nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. W sprawie istotne znaczenie ma okres od 10.06.2013r. do 17.09.2013r., a więc okres wykonywania czynności przez A. C. (1). Z oświadczenia pełnomocnika odwołujących wynika, że P. C. działalność rozszerzył dopiero w 2014r., podczas gdy A. C. (1) nie wykonywała już czynności od 18.09.2013r., dlatego jej czynności nie mogły mieć wpływu na rozszerzenie działalności. P. C. był przesłuchiwany przed Sądem na rozprawie w dniu 01.04.2014r. i wskazywał wówczas, iż prowadzi działalność tylko w branży budowlanej, dlatego uznać należy, że działalność rozszerzył już po kwietniu 2014r. Pełnomocnik odwołujących na ostatniej rozprawie motywując swój wniosek (protokół w formie elektronicznej) wskazywał, iż P. C. początkowo pomagał wujowi w jego działalności jeżdżąc jego busem, a dopiero potem rozszerzył działalność o wykonywanie usług transportowych busem. Gdyby przyjąć taką koncepcję, to oznaczałoby, iż jego własna działalność w branży budowlanej w spornym okresie nie wymagała od niego znacznego zaangażowania, skoro miał czas na jeżdżenie busem wujka. Nadto A. C. (1), przesłuchiwana przed Sądem w dniu 01.04.2013r. zeznała, że zaczęła pomagać mężowi, gdyż nie miał on czasu dla rodziny. Skoro więc odwołujący potem (już gdy żona mu nie pomagała) jeszcze rozszerzył działalność, wskazuje to pośrednio na mały zakres jego czynności w ramach działalności budowlanej, a tym samym mały zakres wcześniejszych czynności jego żony.

Reasumując powyższe rozważania Sąd uznał, iż w spornym okresie od 10.06.2013r. nie zostały spełnione warunki określone w art. 8 ust. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wymagane do objęcia A. C. (1) ubezpieczeniami jako osoby współpracującej przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Niezasadne są również pozostałe zarzuty, w tym dotyczące nierównego traktowania A. C. (1) przez ZUS. Zauważyć też należy, iż P. C. zgłosił żonę do ubezpieczeń z maksymalną podstawą wymiaru składek, podczas gdy zatrudnianym przez siebie pracownikom wypłacał kilkakrotnie mniejsze kwoty wynagrodzenia (pismo odwołujących k. 37a.s.), dlatego zgłoszenie A. C. (1) do ubezpieczeń jako osoby współpracującej było związane z kwestią wysokości świadczeń z ZUS, które chciała otrzymać z tytułu choroby

i macierzyństwa. Strony nie uwzględniły zaś zakresu czynności podejmowanych w ramach współpracy, prawidłowo ocenił je zaś ZUS.

Z tych względów w oparciu o art. 477¹⁴§1 kpc Sąd oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 18.12.2013r.